

Wegwijs in welbevinden

Dé dag voor funderend onderwijs

Wegwijs in welbevinden

Hoe versterk je het welbevinden van jezelf, de leerlingen en het schoolteam op een manier die echt werkt? Vanuit het onderwijs werken aan welbevinden doe je samen met leerlingen, ouders, professionals in en rond het onderwijs en beleidsmakers. En met een schoolbrede inzet: op alle lagen in en om de school en met verschillende acties en interventies die op elkaar aansluiten. Leerlingen komen beter tot leren als ze lekker in hun vel zitten. Andersom geldt ook: goed onderwijs bevordert het welbevinden van leerlingen. Deze wegwijzer biedt een overzicht van websites en tools om je op weg te helpen.

Ben je op zoek naar (wetenschappelijke) informatie?

- In [deze theoretische onderbouwing](#) wordt aan de hand van (inter)nationale literatuur besproken welke onderdelen van belang zijn bij schoolbreed werken aan welbevinden.
- De aanpak van het programma Gezonde School vindt zijn oorsprong in diverse wetenschappelijk onderbouwde theorieën en modellen. Lees er meer over in [deze wetenschappelijke onderbouwing](#) van de Gezonde School-aanpak.
- Op de website [Onderwijskennis](#) lees je wat er vanuit onderzoek bekend is over sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling, welbevinden van het schoolteam, klasklimaat & groepsdynamiek, schoolklimaat- en beleid, ouderbetrokkenheid en samenwerken in de context van de school. Je vindt hier ook praktijkvoorbeelden en antwoorden op vragen uit de praktijk.
- In [deze tutorials](#) delen experts hun kennis en inzichten over bijvoorbeeld ouderbetrokkenheid, weerbaarheid en groepsdynamiek.
- Ben je op zoek naar cijfers over welbevinden of adviezen voor jeugdprofessionals en beleidsmakers, bekijk dan het [dossier 'Welbevinden'](#) van het Nederlands Jeugdinstituut.
- Een veilig en inclusief schoolklimaat is de basis voor welbevinden. Kijk op de [website van Stichting School & Veiligheid](#) hoe je dit als onderwijsprofessional of -bestuurder kan bevorderen.
- Het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) biedt op [deze pagina](#) informatie en hulpmiddelen om middels een stevige ondersteuningsstructuur welbevinden te bevorderen.

Heb je behoefte aan hulp of ondersteuning?

- Gezonde School-adviseurs van de GGD komen op veel scholen die (willen gaan) werken met de Gezonde School-aanpak. De [Gezonde School-adviseur](#) kan ook jouw school begeleiden en adviseren.
- Kennis en kunde over werken aan welbevinden is vaak ook aanwezig bij andere professionals in en om jouw school, zoals het ondersteuningsteam, gedragswetenschappers en preventiewerkers in de wijk.
- Wil je je kennis en kunde over werken aan welbevinden met de Gezonde School-aanpak verbreden of verdiepen? Volg dan een scholing, training, e-learning en/of webinar van Gezonde School. Meld je [hier](#) aan.
- Welbevinden op School biedt inspiratiesessies en leertrajecten aan voor scholen die schoolbreed willen werken aan welbevinden, bijvoorbeeld via de Gezonde School-aanpak. Je leest er [hier](#) meer over.
- Schoolleiders kunnen terecht bij de [Academie & Vakvereniging Schoolleiders](#) (AVS) voor advies, ondersteuning en professionalisering. Ook ontwikkelde AVS de whitepaper '[Werken vanuit visie & talenten](#)' over het welbevinden van de schoolleider. Welbevinden van de schoolleider is de basis voor het bevorderen van welbevinden bij medewerkers en leerlingen.
- Met 'De checkers' van MIND Us word je je bewust van jouw rol als supportfiguur en krijg je tools in handen om jouw rol goed en met vertrouwen te vervullen. Bekijk de [website](#) of de [snelwijzer](#).
- Werken aan welbevinden heeft veel raakvlakken met thema's zoals school-aanwezigheid, inclusief onderwijs en gelijke kansen. Informeer bij [Steunpunt Passend Onderwijs](#) of bij andere landelijke en lokale aanpakken en bewegingen voor informatie en ondersteuning voor jouw school.

Wil je aan de slag?

- Het stappenplan 'Werken aan welbevinden' van de Coalitie Welbevinden helpt schoolteams in het primair, voortgezet en gespecialiseerd onderwijs op weg in het werken aan welbevinden. De stappen volgen de stappen van de Gezonde School-aanpak, specifiek voor het thema welbevinden. In het stappenplan wordt verwezen naar tools die je hierbij kunt gebruiken. De meeste van deze tools vind je ook op de [website van Welbevinden op School](#).
- Wil je structureel en schoolbreed werken aan welbevinden via de Gezonde School-aanpak? Bekijk dan het [stappenplan van Gezonde School](#) of de themapagina's Welbevinden voor het [primair onderwijs](#), [voortgezet onderwijs](#) of [gespecialiseerd onderwijs](#).
- Werken aan welbevinden is een belangrijke voorwaarde voor het bevorderen van gelijke kansen voor alle leerlingen. Klik [hier](#) als je meer wilt lezen over werken aan welbevinden op school bij kinderen en jongeren uit gezinnen in kwetsbare omstandigheden. Wil je meer weten over hoe je kunt werken aan het welbevinden van nieuwkomersleerlingen? Bekijk dan [deze online omgeving](#) van Pharos.
- Wil je een studiedag over welbevinden organiseren voor jouw schoolteam? Bekijk dan [deze handreiking](#).
- Voor scholen in het voortgezet onderwijs is er het programma Voortgezet Leren van de VO-raad. Welbevinden is één van de thema's binnen het programma waarvoor je [hier](#) praktijkvoorbeelden, tools en bijeenkomsten kunt vinden.
- De [handreiking 'Preventief werken aan sociaal emotionele ontwikkeling en welbevinden'](#) biedt leraren in het primair en voortgezet onderwijs concrete handvatten om preventief bij te dragen aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en het welbevinden van hun leerlingen, maar ook aan het welbevinden van henzelf.
- Als je de insteek schoolaanwezigheid kiest om aan welbevinden te werken vind je [hier](#) handvatten.

Ben je op zoek naar inspiratie en/of goede voorbeelden?

- In de inspiratiekaarten voor het [primair onderwijs](#) en [voortgezet onderwijs](#) vind je, onderverdeeld over de vier Gezonde School-pijlers, goede voorbeelden uit de praktijk, links naar tools en tips. Op de website van Welbevinden op School vind je nog meer inspiratie uit de praktijk voor [primair onderwijs](#) en [voortgezet onderwijs](#).
- Wil je weten hoe scholen via de Gezonde School-aanpak werken aan het thema welbevinden? Kijk dan [hier](#) voor inspirerende ervaringsverhalen van onderwijsprofessionals.
- In het [dossier 'Mentale gezondheid en welbevinden'](#) van de VO-raad vind je inspiratie en praktijkvoorbeelden van scholen in het voortgezet onderwijs.
- Op [deze pagina](#) van Sectorraad GO vind je praktijkvoorbeelden van scholen in het gespecialiseerd onderwijs.
- Op [deze pagina](#) vind je ervaringen van scholen in het primair en voortgezet onderwijs met interventies uit het Nationaal Programma Onderwijs.
- In de special 'Werken aan welbevinden' van Didactief staan bevindingen uit onderzoek, duiding door experts en voorbeelden uit de schoolpraktijk, die handvatten en inspiratie bieden om met welbevinden aan de slag te gaan.

Colofon

Ontwikkeld door Welbevinden op School

Deze wegwijzer is tot stand gekomen in samenwerking met de organiserende partijen van de conferentie 'Wegwijs in welbevinden' op 14 oktober 2024.

Ontwerp

The Creative Hub | powered by Canon

Financiering

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Dit is een uitgave van het Trimbos-instituut en Pharos

De uitgave is gratis te downloaden via www.welbevindenopschool.nl.
Artikelnummer TRI-62-070

© 2024

VO RAAD
Vereniging van scholen
in het voortgezet onderwijs

 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

 Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

sectorraad go
voor gespecialiseerd onderwijs

 NJI
Nederlands
Jeugdinstituut

PO RAAD

avs

 **Trimbos
instituut**

PHAROS
EXPERTISECENTRUM GEZONDHEIDSVerschillen

NIP
Nederlands
Instituut van
Psychologen

 **Welbevinden
OP SCHOOL**

NCJ
Nederlands
Centrum
Jeugdgezondheid

AOB

 GEZONDE SCHOOL

 **Federatie van
Onderwijsorganisaties**